

Til lovforslag nr. L 61

Folketinget 2013-14

Betænkning afgivet af Kulturdvalget den 9. april 2014

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om Dansk Sprognævn

(Varetagelse af dansk tegnsprog)

[af Lars Barfoed (KF), Anne-Mette Winther Christiansen (V), Alex Ahrendtsen (DF), Stine Brix (EL) og Anders Samuelsen (LA)]

1. Ændringsforslag

Kulturministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 6. november 2013 og var til 1. behandling den 17. december 2013. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturdvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk Sprognævn og Institut for Menneskerettigheder.

Kulturministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Danske Døves Landsforbund mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til kulturministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti er tilfredse med at være nået til enighed med regeringen med de ændringer, der foreligger. Partierne mener, det er vigtigt, at Folketinget med dette lovforslag giver tegnsprog en formel anerkendelse i dansk lovgivning. Partierne forventer, at denne anerkendelse

vil være med til at sikre, at tegnsprog i højere grad sidestilles med det talte sprog, og at det tydeliggøres, at tegnsproget ikke kun er et vigtigt kommunikationsmiddel, men også er en vigtig del af døves identitet og kultur.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af kulturministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Nr. 1 affattes således:

»1. Efter kapitel 2 indsættes:

»Kapitel 2 a

Dansk Tegnsprogråd og dets sekretariat

§ 8 a. Dansk Tegnsprogråd har til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere det danske tegnsprog og at give råd og oplysninger om dansk tegnsprog.

Stk. 2. Dansk Tegnsprogråd består af 5 medlemmer, der beskikkes af kulturministeren for 4 år ad gangen. Dansk Sprognævn indstiller 2 medlemmer til rådet. 1 medlem indstilles af Danske Døves Landsforbund. 1 medlem indstilles af Uddannelses- og Forskningsministeriet. 1 medlem indstil-

les af Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Kulturministeren udpeger formanden for rådet blandt medlemmerne.

§ 8 b. Sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd placeres hos Dansk Sprognævn.

Stk. 2. Sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd skal

- 1) besvare henvendelser om dansk tegnsprog og vejlede om tegnsprogsbrug,
 - 2) samarbejde med relevante interessegrupper og institutioner inden for tegnsprogsområdet og
 - 3) sekretariatsbetjene Dansk Tegnsprogråd.««
- [Oprettelse af Dansk Tegnsprogråd og sekretariat]

Til § 2

2) Datoen »1. juli 2014« ændres til: »1. januar 2015«.
[Ændret ikrafttrædelsesdato]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ændringsforslaget har til formål at oprette et selvstændigt Dansk Tegnsprogråd med sekretariat hos Dansk Sprognævn. Princippet om et selvstændigt tegnsprogsorgan kendes fra tegnsprogsvaretagelsen i Finland og Island. Dansk Tegnsprogråd oprettes med henblik på at skabe principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere dansk tegnsprog og at give råd og oplysninger om dansk tegnsprog.

Dansk tegnsprog er et selvstændigt sprog med egen grammatik, syntaks og udviklingshistorie. Dansk tegnsprog tales og anvendes af flere tusinde døve og hørehæmmede, deres hørende pårørende og fagfolk. Dansk tegnsprog er ud over at være et kommunikationsmiddel også en stærk del af døves identitet og kernen i døves kultur.

Der er derfor behov for, at arbejdet med varetagelse af dansk tegnsprog styrkes og forankres hos det eksisterende faglige miljø.

Ændringsforslaget bidrager endvidere til, at Danmark fremadrettet overholder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (FN's handicapkonvention), hvor deltagerstaterne ifølge artikel 21 e) skal »anerkende og fremme anvendelsen af tegnsprog«.

Lovgivningen i de øvrige nordiske lande:

Finland

Der er i Finland et tegnsprogsnævn, Teckenspråksnämnden, under Institutet för de inhemska språken (Lag om Institutet för de inhemska språken, 22.12.2011/1403).

Sverige

Svensk tegnsprog er en del af Sveriges sprogråd, Språkrådet, som er en afdeling under Institutet för språk och

folkminnen (Förordning (2007:1181) med instruktion för Institutet för språk och folkminnen).

Island

Island har et selvstændigt tegnsprogsnævn, The Icelandic Sign Language Council (Act on the Status of the Icelandic Language and Icelandic Sign Language, artikel 7 (No. 61/2011)).

Norge

Norsk tegnsprog er en del af Norges sprognævn, Språkrådet (tiltag nr. 13 i Stortingsmelding nr. 35 (2007-2008) »Mål og mening«).

Dansk Tegnsprogråd får til opgave at fastlægge principper og retningslinjer for arbejdet med at følge dansk tegnsprogs udvikling, herunder indsamlingen af nye tegn, tegnforbindelser og tegnanvendelser. Tegnsprogrådet får desuden til opgave at give råd og oplysninger om dansk tegnsprog. Dansk Tegnsprogråds arbejde vil rette sig mod det faglige miljø omkring dansk tegnsprog, som f.eks. eksisterer hos Center for Tegnsprog under professionshøjskolen UCC, og mod centerets arbejde med at følge og dokumentere dansk tegnsprog. Rådets mulighed for at rådgive om dansk tegnsprog baserer sig på et tæt samarbejde med det eksisterende faglige miljø.

Dansk Tegnsprogråd består af 5 medlemmer med indsigt i tegnsprogsområdet og i arbejdet med at følge og dokumentere sprogudvikling. De indstillende parter beslutter, hvem de ønsker at indstille. Der kan både indstilles medlemmer fra den indstillende part og eksterne personer. Medlemmerne beskikkes for 4 år ad gangen med mulighed for genbeskikkelse. Tegnsprogrådet mødes mindst to gange årligt.

Dansk Tegnsprogråd sekretariatsbetjenes i forbindelse med løsningen af ovennævnte opgaver af et sekretariat placeret hos Dansk Sprognævn. Sekretariatet bemannes med 1 årsværk. Dansk Sprognævn er ansættelsesmyndighed for sekretariatet. Sekretariatet refererer til Dansk Tegnsprogråd, som fastlægger de opgaver, som sekretariatet skal varetage. Opgaverne vil bl.a. være at besvare henvendelser om dansk tegnsprog og vejlede om tegnsprogsbrug f.eks. gennem udgivelser af skrifter og vejledninger om brug af tegnsprog m.v. Sekretariatsbetjeningen af Dansk Tegnsprogråd sker i samarbejde med relevante interessegrupper og institutioner inden for tegnsprogsområdet, herunder bl.a. Center for Tegnsprog.

Der skal afsættes ressourcer svarende til 1 årsværk placeret hos Dansk Sprognævn til varetagelse af en sekretariatsfunktion for Dansk Tegnsprogråd.

Økonomiske konsekvenser: Dansk Sprognævns finanslovsbevilling forhøjes varigt med 1 mio. kr.

Til nr. 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2015.

Flemming Møller Mortensen (S) fmd. Jan Johansen (S) Benny Engelbrecht (S) Leif Lahn Jensen (S) Troels Ravn (S)

Ole Sohn (S) Karin Gaardsted (S) Marlene Borst Hansen (RV) Lone Loklindt (RV) Zenia Stampe (RV)

Annette Vilhelmsen (SF) Holger K. Nielsen (SF) Özlem Sara Cekic (SF) Pernille Skipper (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL)

Kim Andersen (V) Anni Matthiesen (V) nfm. Eva Kjer Hansen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V)

Flemming Damgaard Larsen (V) Ellen Trane Nørby (V) Eyvind Vesselbo (V) Alex Ahrendtsen (DF) Morten Marinus (DF)

Karin Nødgaard (DF) Pia Kjærsgaard (DF) Mette Bock (LA) Lars Barfoed (KF) Brian Mikkelsen (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Socialdemokratiet (S)	47	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Sambandsflokkurin (SP)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Enhedslisten (EL)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Liberal Alliance (LA)	9		

Bilag 1

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 11/11-13 fra Institut for Menneskerettigheder
2	Henvendelse af 22/11-13 fra Dansk Sprognævn
3	Materiale fra Danske Døves Landsforbunds foretræde for udvalget den 26/2-14
4	Materiale fra kulturordførermøde, fra kulturministeren
5	Ændringsforslag fra kulturministeren
6	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 61

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 11/11-13 fra Institut for Menneskerettigheder, til kulturministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 22/11-13 fra Dansk Sprognævn, til kulturministeren, og ministerens svar herpå